

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAČíslo. 6. ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Schönfeldské

Cyf. Král Pražské Rowiny.

Dne 7 Vnora.

Wogensstij Příběhové. N^{ro}. I.

N podle zprávy z Jasy dané 10 ledna od cyf. Král. Obrstlaytnanta Barona z Herbertu Ratkeálu, který při polním Marš. kovi Panu hraběti z Rozmancowa pozůstává, on, Pan polní Maršalek poručil Generálowi Kamenskému, aby se do Gangury, a pokud by toho přestáti vyhledával, y dále za nepřátely pusil.

Pan Generál Kamenský rozdělil svůj válečný lid we tři kolony; těžkou střelbu, která pro hrozný sníh z místa nemohla, zůstal w Byssnowě a Chučleni, a postavil k ní pro ostrýhání dva bataliony. První tedy kolony pod zprávu Generála Posnakowa dne 19 prafynce táhla do vsy Karbunu, která

leží při potoku téhož gměna mezy Gangurau a Balkucy blíž wsiice Raynaru. Druhá kolony wedl sám Pan Generál Kamenský, a pro tento jeho lid vržená byla wes Gíela při řece Botně. Třetí kolony měl pod svou zprávu Generálmajor Lascey, kterémuž přikázáno, aby dne 19 prafynce do vsy Bočoj, kdež potok Wísněwka do Byku wtýká, dorazyl, a odtud dále ke Gangure na levý břeh Botny táhl.

Při tomto sporádání válečného lidu aumysl byl, negen na nepřátely, kterých 900 bylo, a gesto tři Suleány při sobě měl, autož učinili, nýbrž také ge wsecky obklíčili a zagnali. Nepřátelé měli toliko gedinu cestu z Gangury

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ry do Salkuce, a nemohli se ginady pu-
stiri než přes potok Karbun a strz we-
snicy Kaynar, kdež gim prawá kolonye
další průchod zameziti měla. Mezy
tjm ale strz hroznanu zymu a sspatnan
cestu tato kolonye opozdila se, a přišla
teprw do wsy Karbunu, když se giž
druhé dvě kolonye ke Gangure přibli-
žowaly, a na ten způsob vřcítým časem
nemohla do Kaynaru dorazyti.

Z druhých dwau kolonyj také ge-
dna as o mili cesty druhau předestla.
Když dne 20 prasynce nepřátelé spatři-
li, že gediná toliko kolonye proti nim
táhne, wyrazyli na ni sewšši sylau. Pan
Generál Kamenský wida, žeby tato ko-
lonye k obráněni se dostatečná nebyla,
wyslal gízdny y pěšši lid, kterýžby na
nepřátely gať z zadu, tak y po lewém
boku wyrazil. Tento lid wypadl na
nepřátely s takowau zmužilostí, že oni
nikde zadrženi neměli; Kozáci a sswa-
drona od Perejaslawského plku hnali
se za nimi až do Kaynaru, odkudž 700
Tatarů k Salkuce vteklo. Mezy tjm
připadla tmawá noc, a lid vmdlen byl,
protož nemohli se wje za nepřátely hnáti.

Při tomto přiběhu z nepřátel pa-
dlo 90 mužů, a mezy nimi Syn Tatar-
ského Chána, též 11 mužů bylo zagato.
Mezy zagatými gsau dwa znamenitég-
ši Murrowé, a Barjaktar Bilík Gera-
ja Sultán Temir Ali Ağa, a přitom
wybogowali Rusové 4 praporce.

Z Ruské strany byli poraněni: 1
muž od Vglického pěššho plku, Šfaut
Serubin, Sotník Filatow, a 8 Kozáků
od Kulbakowského plku, Sotník Babkyn,
a 5 Kozáků od Messkowského plku; 1
kūn gest zabit, a 11 bylo poraněno.

Nato Pan Generál Kamenský wy-
stal lid k Salkuce, aby y tu nepřátelé
dráždění byli; poněwadž ale gich tu tak
weliký počet nebyl, a k tomu Ruské
wogsko gestě sobě dosti neodpočinulo;
protož poslal toliko něgkau částku li-
du z Gangury do Kaynaru, a odtud
do Salkuce, ginau pak částku lidu nez-
chal podále Kozákům na pomoc, kdyby
snad nepřátelé v wětšši počet byli
wzrosli.

Proti nepřátelům táhl Artaman
Kulbakow s swým plkem, a plk Obrz-
šta Messkowa, kterýžto když se w Kay-
naru sgednotili, dne 21 prasynce o 9tē
hodině ráno w tichosti k Salkuce táhli.
Nepřátelé opřeli se gim welmi způrně,
posledně ale předce přiššdše do zmatku,
cele na hlavu poraženi byli.

Murat Bassa s malým toliko po-
čtem swého lidu vtekl do wsy Morbetu,
kdež gestě něco málo Turků pozůstá-
walo, z kterýchž Artaman mnohé zagal,
a nawrátil se opět do Salkuce.

Z Turecké strany na místě zůstalo
ležeti 300 mužů, a chyceno bylo 76;
přitom Rusové wybogowali 4 děla, a
2 praporce.

Z Ruské strany zabit gest Prapo-
rečník od Messkowského plku, a 4 spro-
stí; 8 sprostých bylo poraněno.

Mezy zagatými Turky nalézagi se
tyto znamenitégšši osoby: Anatolský Tez-
ster Kyhajasy (spolu Generállaytnant)
gménem Vzun Osman; Allay Beg, Ri-
ditel dwau praporců; Tyrkmiš Allay
Beg, Řiditel dwau Baryaků a dwau
Čery Bassi; pak Bilík Geray Sultán A-
suader aneb Pořladník.

Wálečníj Posel.

3 Kakaus se píše, že předce hra- nice gať w Čechách tať y w Halici wálečným lidem osazeny býti magj; než, zdali z toho hned negakau wognu sau- diti můžeme? Gať se zdá, to se děje z prozřetelnosti, tať aby, pokud potře- ba toho vřáze, hned wsecko při ruce bylo. Mnozy tať chtějí mluwiti, že se zde w Čechách wsecko k wogně chy- stá; můž býti, že pomalu rozličné pří- prawy k wogně gđau od ruky; ale kdo wj, kam rána vdeřij, a co až do vřči- reho času gestě w tagném pokogi za- wřeno bude?

Gať zpráwy z Konstantynopole přicházejí, Turcy w tom blawním mě- stě, a obzwláštěně obecnj lid, strz ztrá- tu, křerau gať na moři tať y na pevné zemi trpějí, tať welice rozhněwání gsau, že dworská rada y neywyššího Wezýra y Kapitána Bassu před saud pohnati přinučena byla. A skutečně neywyšší Wezýr dne 22, a Kapitán Bassa dne 24 listopadu, oba w noci přišli do Kon- stantynopole, a postavili se před saud, prwnj gaťžto obwiněný, a druhý gať- žto geho žalobník. Gegich pře wedla se w radě, a na oko mnohé gestě giné žaloby proti nim přednesseny byly; pos- ledně ale dworská rada wyřkla, že z obau žádný nikde nehybil, že se oba gaťžto wěrnj služebnicy neywyššího Sultána chowali, a gaťakoli ztráta gest, to že se řízením Božim stalo. Lid, kře- rý k pozdwižení nakloněn byl, dal se strz ten nález dworské rady negať vpořogi- ti, ač hned opět giná smutná nowina přišla, že totiž Rusowě giž ostrow Be- rečan w swých rukau magj. Tato ng-

wá ztráta byla lidu opět tať předsta- wena, gaťoby na ni hrubě nic nezáleželo; wssak ale dworská rada myslila gi- nác, a wěděla, že Wćakow strz wy- bogowánj Berečanu w nebezpečenstwj gest; protož hned wsecko prozřetelně opatřila, aby ta zpráwa, pokudby pře- dce Wćakow klesnauti měl, lidu k wšim nepřišla. Ale ta prozřetelnost byla nadarmo. Komendant w Alkermanu měl poručeno stále špehyře při Wćakowu držeti, a cožby se w nepřistomnosti Kapitána Bassy stalo, o tom wšim hned náležitau zpráwu zasylati. Když tedy tu nešťastnau zpráwu strany dobytj W- ćakowa zaslal, přisně dal poručení, aby lodj, na které sedj rychlý posel, k břehu přiz- ražena nebyla, nýbrž aby se ta zpráwa gen na malé lodce k dworské radě zas- lala. Ale právě nešťastnau náhodau lodj rychlého posla strz baurčliwý witr byla zahnána až k břehu, na který wse- cken lid wystaupil, a o pádu Wćakowa wěreyně wyprawowal. Celé tedy mě- sto wědělo dřiw tu zpráwu, než gi dworská rada do rukau dostala. To se stalo dne 21 prasynce w noci, a dne 22 když poslednj listowé z Konstantynopole odcházeli, giž wsecken lid byl wzhů- ry. Hned ráno dworská rada byla po- hromadě, ku které tať neywyšší Sul- tán požádán byl. Lid obecný wztekal se, kwlil a zlořčil, a gať ze wsech č- nů widěti gest, tať není nic k očeká- wání, než že se wsecken wůbec poz- zdwihne.

2 Wřowa 21 ledna. W těchto dnech obdrželi sme psaní z Romána, které zmínku činj, že se giž na Ruské straně wsecko proti Turkům chystá. Mly re-

to zprávě cele věřiti nemůžeme; nebo
když považíme, jak všudy hluboko sně-
hu leží, tak nám hned připadne, že
věc možná není, aby se Rusové v ta-
kové případnosti o pokusy mohli. V
tom psaní dává se následující zpráva:
As 10,000 Ruského lidu pod zpravou
Generála Kamenského táhne přímo k
Bendru; a jak slyšíme, den svatých 3
Bratů (dle Ruského kalendáře 17 ledna)
k obležení té pevnosti jest vložen. V
podotknuté zprávě čteme y toto: "Gá-
" lich vglisťuji, že onen Ruský lid,
" který již na cestě jest, Turecké pře-
" dni strážě dilem zagal, a dilem k Ben-
" dru nazpátek zahnal. Také skutečně
" mohou věřiti, že v okolní straně ce-
" lá Ruska moc do pole jako na vý-
" let přichystána jest; a na ten způsob
" y Boburská armáda již dlanho s po-
" kodem nezustane. Všem tuhá z-
" ma a hrozný snih jest dosavad v ce-
" stě; ale muž se snadně státi, že snad
" sami Turcy dají příležitost, aby ná-
" še armáda vytáhla do pole. Jak
" Rusové proti Turkům rozhořčení
" jsou, nedá se to vypsat; kamkoli
" vstoupějí na Turecký grunt, všude se
" před nimi třese; zvláště od toho času, co
" Turcy vědí, že mnohá gegich nadě-
" je strz dobytí Učakowa zmařena jest.
" Ostatně není k dání brzký pokog,
" zvláště tohoto 1789 roku; nebo ta
" ztráta, kterou Turcy mají, jest hro-
" zná, tak že lze není pomysliť, aby
" oni hned a tak snadně k narovnání
" přistoupiti měli; ty výminty, v kter-
" réžby vstěti musyli, jsou pro ně té-
" žké a velmi odporné. Pokudby se
" jim ale ještě některé gegich předses-

4 vzeti nezdarilo, tedy ještě jest, že
" v svých dvorů vsslíých prostředků
" hledati budou; nebo oni v stavu nez-
" jsou tím velkým nákladům, kter-
"ých tato wogna potřebuje, postačí-
" ti. Zemští pokladové, tak i kage,
" jsou na nákladu, a pokladové nej-
" vyššího Sultána neradi se otvírají;
" leč žeby snad Abdul Samid gináč
" smýšlel, než který giný z jeho Před-
" chůdců."

Dále ještě zpravu dáti můžeme,
že se při Boburské armádě všude již
chystá pro budoucí tažení, a to nejen
co se válečných nástrojů tkne, ale y co-
by k zachování bogowného lidu slaužilo;
nebo se snadně souditi může, že Turcy
všecky svou sílu vynaložejí, aby opět
toho, co ztratili, dosáhli, a pevnost
Bendr, která jako na nitě visí, vy-
svobodili. Co se naši sírany tkne, ny-
ní hlavní ohled jest na Chočim, aby ta
pevnost všim náležitě k bránění opa-
trána byla. Navržen k zakládání no-
vých zdí, před několika nedělni bylo za-
sláno na Cysáře jeho Vltlost. Nepo-
chybně on k tomu dá své mínění teprve
tehdaž, když sám (jak dosavad ta řeč
jest) do Chočima přigede. Domy v
řečené pevnosti, genž strz naši střelbu
velikau škazu vzali, nyní na věšším
dile se zborejí, a na místě nich vy-
stavějí se nové a všude w náležitém
pořádku. Toto zagistě mezi jiným
slauží za důvod, že Rakanský dvůr
této pevnosti, která Ruským a Sa-
licy za slauau obranu slauží, z rukou
pustiti nechce.

Ostatně podotknouti musíme, že
se z Tureckých obyvatelů, totiž kteříž
se